

**UCHWAŁA NR XIII/81/16
RADY GMINY MIELNIK**

z dnia 15 marca 2016 r.

w sprawie uchwalenia "Planu Odnowy Miejscowości Mielnik" na lata 2016-2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6a ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 1515, poz. 1890) uchwała się, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się "Plan Odnowy Miejscowości Mielnik" na lata 2016-2023 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała nr XXIII/108/09 Rady Gminy Mielnik z dnia 19 maja 2009 roku w sprawie zatwierdzenia „Planu Odnowy Miejscowości Mielnik na lata 2009-2015”.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Mielnik.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodniczący Rady
Gminy

Mateusz Bukrewicz

Załącznik do Uchwały Nr **XIII/81/16**

Rady Gminy Mielnik

z dnia 15 marca 2016 r.

Plan Odnowy Miejscowości Mielnik na lata 2016-2023

ZAŁOŻENIA PLANU

Założenia Planu Odnowy Miejscowości Mielnik to podejmowanie zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących miejscową ludność, zaspakajających ich potrzeby społeczne, zwiększających atrakcyjność miejscowości. Przyjęcie konkretnych zadań i kolejność ich realizacji wynika z nakreślonych przez mieszkańców obszarów potrzeb o znaczeniu priorytetowym dla poprawy jakości życia i inwentaryzacji zasobów miejscowości, identyfikacji oczekiwań społeczności dotyczących przyszłości mieszkańców i miejscowości.

Ramy czasowe obowiązywania Planu Odnowy Miejscowości Mielnik to lata 2016-2023.

I WSTĘP

1. Położenie, powierzchnia, ludność

Gmina Mielnik jest skrajnie południową gminą województwa podlaskiego. Od wschodu graniczy z Białorusią, na południu natomiast - z województwami: mazowieckim i lubelskim, gdzie naturalną granicę stanowi rzeka Bug. Gmina składa się z ponad 20 jednostek osadniczych, tworzących 13 sołectw. Największą miejscowością, stanowiącą jednocześnie siedzibę gminy, jest Mielnik.

Powierzchnia gminy wynosi 196,2 km² z czego ponad 60 % stanowią lasy. Według podziału fizycznogeograficznego J. Kondrackiego obszar gminy Mielnik należy do jednostki pierwszego rzędu - Europy Wschodniej. Gmina leży na Wysoczyźnie Drohickiej, która wchodzi w skład makroregionu - Nizina Północnopodlaska.

Dolina Bugu stanowi tu część odrębnego mezoregionu - Podlaskiego Przełomu Bugu - zaliczanego do Niziny Południowopodlaskiej.

Według ewidencji ludności, Gminę Mielnik zamieszkuje 2559 osób (pobyty stały i czasowy, stan na dzień 01.03.2016r.), a liczba mieszkańców w samej miejscowości Mielnik wynosi 895 osób (stan na 01.03.2016r.)

II ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI

1. RYS HISTORYCZNY

Pierwsze wzmianki kronikarskie o Mielniku pojawiły się w 1260 r. Jednak gród, założony przez książąt ruskich istniał od XI w. Mielnik, zlokalizowany przy dwóch szlakach handlowych – rzece Bug, będącej szlakiem handlowym między Gdańskiem a Lwowem i drogą z Wilna do Krakowa, miał doskonałe warunki rozwoju gospodarczego, ale również przez to stanowił łakomy kąsek dla wszystkich, chcących przejąć to istotne dla handlu miejsce. Od XI do XII wieku Mielnik stanowił własność rosyjskiego księcia Daniela Szwaro. W 1240 roku Tatarzy zniszczyli i ograbili Mielnik, a książęta teutońscy splądrowali okolice Mielnika w 1378 roku. Wiek XIV i XV pod panowaniem Litwinów był dla Mielnika czasem spokojnego, dostatniego rozwoju. Na początku XIV w. powstał tu zamek, będący ogniwem w systemie obronnym zachodniej granicy państwa litewskiego. W 1440 roku Mielnik otrzymał prawa miejskie na prawie chełmińskim, a liczba mieszkańców przekroczyła 1500 osób. Wiek XVI zastał Mielnik jako miasto rosnące w siłę. W miejscowości funkcjonowały wówczas dwie cerkwie prawosławne i dwa kościoły rzymsko-katolickie. W 1569 r. na mocy Unii Lubelskiej miasto zostało wcielone do Korony. Rozpoczęto eksploatację złóż kredy, w regionie funkcjonowało 20 sklepów i 5 młynów. Miasto, pełniące funkcję starostwa i stolicy ziemi mielnickiej było ważnym ośrodkiem handlowym, gospodarczym oraz kulturalnym i religijnym.

Czas prosperity Mielnika minął wraz z Potopem Szwedzkim w 1655 roku. Mielnik został ponownie zniszczony i utracił 480 mieszkańców. W związku z wybudowaniem nowego mostu na rzece Bug w pobliżu miasta Siemiatycze, Region Mielnik zaczął się przeobrażać z ośrodka handlowego w teren rolniczy, na którym eksploatowano również złoża kredy.

Podobnie jak wiele podlaskich miejscowości, Mielnik boleśnie odczuł działania wojenne XVII w. Gospodarcze ożywienie początku XVIII w., kiedy to miasto podnosiło się z wojennych pożóg, zostało przerwane rozbiorem Polski w 1795 r. Mielnik trafił pod panowanie carskie. W 1919 roku natomiast, na mocy porozumienia zawartego pomiędzy Niemcami, Rosją i Polską, tereny wschodnie - w tym Mielnik, zostały na powrót przyłączone do Polski. W 1918 rejon Mielnika liczył 2639 osób, ale do 1950 roku liczba ludności spadła do 826 osób.

Rzeka Bug w rejonie Mielnika stanowiła często linię frontu podczas działań I i II Wojny Światowej. Niemcy rozmieścili swoje wojska na południowo-zachodnim, a Rosjanie na północno-wschodnim brzegu rzeki. Ludność była wysiedlona z Mielnika, miasto palono, a pozostałości z kamiennych kościołów służyły jako stajnie dla koni.

Ze względu na swe strategiczne położenie Mielnik stanowi kulturową i historyczną perłę Podlasia. Z tej samej jednak przyczyny, musiał być też świadkiem wojennej zawieruchy i boleśnie odczuł zmieniające się koleje polskiej historii.

2. STAN OBIEKTÓW DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Mielnik – wieś, dawniej miasto duże i ważne (utracił prawa miejskie w 1934 roku), położone na prawym brzegu rzeki Bug na bogatych złożach kredowych, nadal intensywnie eksploatowanych. Ośrodkiem rozplanowania lokacyjnego był obszerny prostokątny rynek, obecnie zamieniony w zadrzewiony skwer. W jego pierzei wschodniej, na rogu ul. Brzeskiej wzniesiona została około XIX wieku bożnica - obecnie odremontowana.

Na wysokiej Górze Zamkowej (189 m n.p.m.) z przepięknym widokiem na dolinę Bugu zostały resztki kamiennych baszt, wałów i fos oraz ruiny kaplicy Św. Aleksandra Newskiego, zbudowanej w 1865 roku dla uczczenia ocalenia cara Aleksandra II. Na zamku niskim, u podnóża grodziska, znajdują się ruiny zburzonego w 1915 roku kościoła Św. Mikołaja.

Interesującym dla zwiedzających obiektem jest także dawna plebania przy ul. Brzeskiej, zapewne z około połowy XIX wieku, przebudowana w XX wieku. W sąsiedztwie dawnego zamku znajduje się również wzgórze cmentarne z Cerkwią Pokrowy Matki Bożej zbudowaną po 1776 r. w konstrukcji zrębowej, drewnianej. Nieopodal, przy ulicy Brzeskiej, można podziwiać piękny zabytek dawnego miasteczka - cerkiew Narodzenia Bogarodzicy, odbudowaną i wyremontowaną w 1825 r. To w tej właśnie cerkwi, modlił się w 1260 roku przed cudowną ikoną "Spasa Izbawnika" książę Wasylko Romanowicz. Nieco dalej, także przy ulicy Brzeskiej znajduje się cerkiewisko po cerkwi "Woskresieńskiej", przeniesionej na Świętą Górę w Grabarce, która przetrwała aż do celowego podpalenia w 1990 r. Obecna jest jej kopia. Na wzgórzu przy ul. Brzeskiej usytuowany jest (zapewne w miejscu dawnego kościoła 1513-1829 p.w św. Rocha) kościół parafialny p.w. Przemienienia Pańskiego zbudowany w latach 1912-20.

Zabytki Mielnika wpisane do rejestru zabytków Podlaskiego Konserwatora Zabytków:

- 1) Układ przestrzenny, XV-XVI w., nr rej.: 477 z 17.12.1979r.
- 2) Kościół (ruiny), XVI w., nr rej.: 83 (89) z 24.01.1957r.
- 3) Plebania, 2 poł. XVIII w.; nr rej 301 z 25.11.1966 r.
- 4) Cerkiew prawosławna p.w. Narodzenia MB, 1825 r., nr rej.: 598 z 17.04.1985 r.
- 5) Kaplica prawosławna cmentarna p.w. MB Opiekuńczej, drewniana, ok. 1770 r., nr rej.: 599 z 26.08.1985 r.
- 6) Synagoga, ul. Pl. Kościuszki 1, poł. XIX w., 1920 r., nr rej.: 829 z 27.05.1997 r.
- 7) Kościół parafialny p.w. Przemienienia Pańskiego, murowany, 1913-1920, nr rej.: A-32 z 26.09.2002r.

Zabytki nie wpisane do rejestru zabytków Podlaskiego Konserwatora Zabytków:

- 1) Ruina kaplicy prawosławnej p.w. Św. Aleksandra Newskiego, murowana, 2 poł. XIX w., zniszczona l.30-te XX w.
- 2) Kapliczka, ul. Brzeska, murowana, 2 poł. XIX w

Zabytki archeologiczne wpisane do rejestru zabytków Podlaskiego Konserwatora Zabytków:

- 1) Mielnik, st. 1, Gm. Mielnik, pow. Siemiatycze, grodzisko wczesnośredniowieczne zw. „Góra Zamkowa”, nr rej. 23/A, Dec. Nr Kl.X-1/3/205/1966 z 07.03.1966 r., nr rej. 23/A, Dec. 535-1/6/81 z 06.10.1981 r.

Stanowiska archeologiczne:

1) Dz. Nr 5242 – stanowisko archeologiczne Mielnik 6/10: osada datowana na młodszą epokę kamienia – epokę brązu; ślad osadnictwa – okres starożytny; osada – wczesne średniowiecze XII – XIII w.

3. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE.

Gmina Mielnik położona jest w obszarze funkcjonalnym „Zielone Płuca Polski”.

Gmina stanowi element krajowego i europejskiego systemu przyrodniczego o funkcjach: ekologicznej, bioklimatycznej, krajobrazowej i rekreacyjnej i jest potencjalnym obszarem rozwoju wędkarstwa, łowiectwa, turystyki krajoznawczej i wypoczynku pobytowego związanego z w/w funkcjami.

Mielnik położony jest w Dolinie Bugu w południowej części gminy, stanowiącej Podlaski Przełom Bugu. Powierzchnia na której leży ma charakter falisto-pagórkowatej równiny. Urozmaicają ją wzgórza moren czołowych, z których najwyższe znajduje się na północ od Mielnika - to Góra Uszeście wznosząca się na wysokość 204 m n.p.m.

Znaczna część powierzchni miejscowości Mielnik znajduje się na terenach objętych ochroną w ramach Natury 2000 - obejmuje Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Dolnego Bugu” odznaczającego się mało zniekształconym środowiskiem, o zachowanej równowadze ekologicznej i wysokich walorach krajobrazu naturalnego oraz obszary Ostoi Nadbużańskiej, stanowiącej unikalne skupisko wielu zbiorowisk roślinnych oraz bogactw świata zwierząt. - zwłaszcza różnorodny jest świat ptaków.

Ze względu na przepiękny krajobrazowo, bogaty pod względem przyrodniczym obszar utworzono na terenie Mielnika:

- Rezerwat przyrody „Uszeście” uznany w 1985 r. Jest to rezerwat florystyczny, którego celem ochrony jest zachowanie roślinności kserotermicznej zawierającej w swym składzie szereg gatunków rzadkich i podlegających ochronie prawnej.
- Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Głogi”, którego celem ochrony jest zachowanie fragmentu krawędzi przełomowej doliny Bugu, charakteryzującej się bogatą rzeźbą terenu, rzadką roślinnością kserotermiczną i wysokimi walorami krajobrazowymi.

3.1. Warunki klimatyczne

Zgodnie z podziałem województwa podlaskiego na krainy klimatyczne (wg. S.I. Pióra) obszar gminy Mielnik leży w większej swej części w Krainie Wysoczyzn Północnopodlaskich (Wysoczyzna Drohicka). Wyjątkiem tu jest dolina Bugu, zaliczona do Krainy Nadbużańskiej charakteryzującej się jednymi z najlepszych warunków klimatycznych na Podlasiu.

Ze względu na fakt, iż gmina leży we wschodniej części kraju na warunki klimatyczne duży wpływ mają masy powietrza polarno-kontynentalnego. Sumy rocznych opadów wynoszą 500 - 600 mm. Miesiącem najcieplejszym jest lipiec (śr. VII 18°C), a najzimniejszym - styczeń (śr. I -4°C i poniżej). Mielnik, położony na prawym zboczu Doliny Bugu, eksponowanym na południe, ma odrębny mikroklimat. Dzięki głębokiemu wcięciu doliny rzecznej miejscowość osłonięta jest od wpływu wiatrów z kierunku północnego i północnowschodniego. Ze względu na łagodne zimy i stosunkowo wysokie temperatury latem, przypisuje się miejscowemu klimatowi niektóre cechy klimatu śródziemnomorskiego.

3.2. Krajobraz

Powierzchnia wysoczyzny, na której leży gmina ma charakter falistopagórkowatej równiny. Urozmaicają ją wzgórza moren czołowych, z których najwyższe znajduje się na północ od Mielnika. Jest to Góra Uszeście wznosząca się na wysokość 204 m n.p.m. Dodatkowo obszar wysoczyzny porozcinany jest dolinami dopływów Bugu – Mętnej i Moszczoniej. W kierunku północnowschodnim rzeźba jest mniej urozmaicona, powierzchnia staje się bardziej płaska i wyrównana. Ku dolinie Bugu wysoczyzna opada wysokimi stromymi stokami, które porozcinane są głębokimi wcięciami erozyjnymi.

Bardzo istotnym elementem krajobrazu naturalnego gminy jest rzeka Bug. Kręta dolina rzeki o stosunkowo wąskim dnie i nachylonych zboczach jest dominującym czynnikiem kształtującym charakter tego obszaru. Dolina o generalnym przebiegu SE-NW, stanowi odrębny mezoregion - Podlaski Przełom Bugu. Jej szerokość jest zmienna; w okolicach Mielnika zwęża się do 1,3 km, zaś w części północno-zachodniej wynosi 4,5 – 5 km. Strome zbocza, o wysokościach do około 55 m, ograniczają dolinę Bugu pod Mielnikiem.

Rzeka przecina tu w poprzek wyniesienia wysoczyznowe, a w tym także garb utworzony przez skały kredowe. Ten odcinek doliny Bugu, mający charakter przełomu, tworzy rejon o wyjątkowo urozmaiconej rzeźbie. Dopływy

Bugu - Mętna i Moszczona, są niewielkimi rzekami o małych przepływach. Płyną one dolinami o niewielkim spadku. Sprzyja to zabagnieniu i zatorfieniu ich dna. W Dolinie Bugu, w starorzeczach, występują niewielkie jeziora, które dodatkowo ożywiają ten obszar.

3.3. Obszary prawnie chronione

W obrębie Gminy Mielnik obszary prawnie chronione zajmują 17891,6 ha powierzchni gminy, co stanowi 9,11% terenów gminy.

Na terenie gminy Mielnik funkcjonują następujące formy ochrony:

3.3.1. Rezerваты przyrody:

- Góra Uszeście - uznany w 1985 r., o pow. 12,06 ha. Jest to rezerwat florystyczny, którego celem ochrony jest zachowanie roślinności kserotermicznej zawierającej w swym składzie szereg gatunków rzadkich i podlegających ochronie prawnej.

- Grąd Radziwiłłowski - uznany w 1990 r., o pow. 24,16 ha. Jest to rezerwat leśny, którego celem ochrony jest zachowanie w stanie naturalnym fragmentu lasu grądowego charakterystycznego dla Wysoczyzny Drohickiej z dominującym gatunkiem dębu szypułkowego w wieku 140-170 lat.

3.3.2. Obszar chronionego krajobrazu „Dolina Bugu” (obszary NATURA 2000) - odznaczający się mało zniekształconym środowiskiem, o zachowanej równowadze ekologicznej i wysokich walorach krajobrazu naturalnego. Stanowi element krajowego i europejskiego systemu przyrodniczego o funkcjach: ekologicznej, bioklimatycznej, krajobrazowej i rekreacyjnej i jest potencjalnym obszarem rozwoju wędkarstwa, łowiectwa, turystyki krajoznawczej i wypoczynku pobytowego związanego z w/w funkcjami. Zasady prowadzenia działalności gospodarczej na tym obszarze określa rozporządzenie Nr 4/98 Wojewody Białostockiego z dnia 20 maja 1998 r.

3.3.3 Obszary „Ostoi Nadbużańskiej” (obszary NATURA 2000) – objęte dyrektywą siedliskową (ptasia). Stanowi element krajowego i europejskiego systemu przyrodniczego o funkcjach: ekologicznej, bioklimatycznej, krajobrazowej i rekreacyjnej i jest potencjalnym obszarem turystyki krajoznawczej i wypoczynku pobytowego związanego z w/w funkcjami. Zasady prowadzenia działalności gospodarczej na tym obszarze określa rozporządzenie Nr 4/98 Wojewody Białostockiego z dnia 20 maja 1998 r.

3.3.4. Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Głogi” – ustanowiony Uchwałą Rady Gminy Mielnik z dnia 22 czerwca 2006 roku o pow. 56,09 ha, obejmujący działki nr: 5196/40, 5196/50, 5196/51, 5196/60, stanowiące własność Gminy Mielnik. Celem ochrony jest zachowanie fragmentu krawędzi przelomowej doliny Bugu, charakteryzującej się bogatą rzeźbą terenu, rzadką roślinnością kserotermiczną i wysokimi walorami krajobrazowymi. Uchwałą Rady Gminy Mielnik z dnia 24 lutego 2012 r. nr XIII/79/12 zniesiono formy ochrony przyrody w związku z realizacją inwestycji celu publicznego w działkach nr 5196/50 (pow. 2,20 ha) i 5196/70 (3,04 ha) wydzielonej z działki nr 5196/51.

3.4. Pomniki przyrody - drzewa i głązy narzutowe:

- głąz narzutowy o obw. 6,3 m; wysokości 1,5; długości 2,5 m i szerokości 1,8 m położony na skraju wsi Sutno (ark. ewid. 87),

- głąz narzutowy o obw. 6,02 ; wysokości 1,08 m; długości 1,9 m i szerokości 1,7 m położony obok posesji nr 4 we wsi Moszczona Królewska (ark. ew. 209),

- dąb szypułkowy o obwodzie 410 cm, wysokości 20 m i wieku około 250 lat położony na posesji szkoły w Mielniku 9ark. ew. 133),

- sosna pospolita o obw. 353 cm, wysokości - 14 m i wieku około 120 lat położona przy drodze między Osłowem a Mielnikiem (ark. ew. 134),

- lipa drobnolistna o obw. 235 cm, wysokości 22 m i wiek ok. 120 lat położona we wsi Moszczona Królewska przy posesji nr 46 (ark. ew. 206),

- topola czarna o obw. 440 cm, wysokości 24 m i wiek około 100 lat położona we wsi Moszczona Królewska na gruntach wspólnoty wsi (ark. ew. 207),

- dąb szypułkowy o obw. 417 cm, wysokości 14 m i wieku około 250 lat położony obok wsi Sutno (ark. ew. 357)

- 6 użytków ekologicznych o łącznej powierzchni 2,68 ha w tym ekosystemy bagienne o łącznej pow. 1,92 ha i oczka wodne o łącznej powierzchni 0,76 ha.

4. TURYSTYKA

4.1 Szlaki turystyczne

Szlaki turystyczne stanowią ważny element zagospodarowania turystycznego każdego obszaru. Coraz częściej turyści odwiedzający atrakcyjne pod względem krajobrazowym miejsca decydują się na aktywne formy wypoczynku: piesze wycieczki, kajakowe spływy czy rowerowe eskapady.

Gmina Mielnik jest ważnym punktem "Podlaskiego Przełomu Bugu", stąd tak dużym zainteresowaniem cieszą się niezwykle atrakcyjne spływy kajakowe, jak również liczne szlaki piesze i rowerowe.

4.1.1. Szlaki wodne

- Spływ kajakowy - Trasa przebiega najciekawszym fragmentem doliny Bugu, jakim jest Podlaski Przełom Bugu, rozciągający się od Niemirowa do Drohiczyzna,
- Przeprawy promowe,
- Rejsy po Bugu statkami kilkunastoosobowymi.

4.1.2. Szlaki piesze

- Szlak bunkrów (Linia Mołotowa) Siemiatycze Stacja - Olchowicze - Moszczona Królewska.
- Szlak bunkrów (23 km) Wólka Nadbużna - Anusin - Olendry - Maćkowicze – Mielnik.
- Szlak bunkrów okalający, poprowadzony Linia Mołotowa, punkt oporu "Moszczona Król." - szlak okalający od północnej strony Moszczonę Królewską.
- Szlak Kupiecki 'Żółty' (40 km) Siemiatycze - Baciki Średnie - Grabarka - Radziwiłłówka - Mielnik - Sutno – Niemirów.
- Szlak kupiecki 'zielony' (24 km) Nurzec St. - Moszczona Pańska - Sycze - Grabarka - Pawłowicze - Szerszenie – Olendry.
- Szlak "Mielnicki Przełom Bugu" 'czerwony' (7,5 km) Mielnik Zagórze - Góra Uszeście - Mielnik Piaski - Amfiteatr "Topolina" - Mielnik Piaski.
- "Malownicze Wąwozy"
- Rezerwat przyrody "Uszeście"

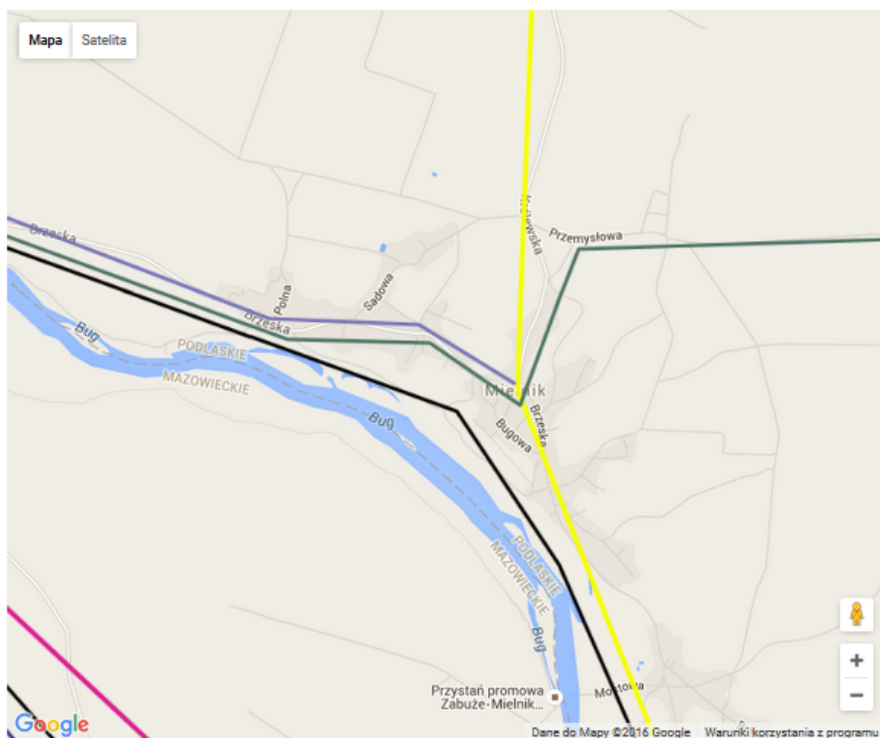
4.1.3. Szlaki rowerowe

Na terenie Gminy Mielnik istnieją bardzo dobre warunki do turystyki rowerowej. Przez gminę przebiega około 100 km dróg asfaltowych oraz ponad 500 km dróg utwardzonych o dobrej nawierzchni. Poza drogami Siemiatycze-Adamowo i Siemiatycze-Mielnik na pozostałych drogach asfaltowych jest niskie natężenie ruchu samochodowego. Można także korzystać z malowniczych dróg polnych. Funkcjonuje również trasa rowerowa „Bug rajem dla turysty”, na terenie gminy Mielnik od Niemirowa do Maćkowicz.

Przez tereny Gminy Mielnik przebiega również część ogólnopolskiej trasy rowerowej Green Velo, oddanej do użytku w 2015r. Na terenie gminy Mielnik jest to 25,8 km trasy oraz 4 miejsca obsługi rowerzystów /MOR/.

Rys: Szlaki turystyczne w Mielniku

Szlaki

Szlaki piesze

- Szlak Nadbużański
- Nadbużański Szlak Przyjaźni
- Szlak Kupiecki
- Szlak Bunkrów
- Szlak Doliny Moszczoniej
- Szlak Powstania Styczniowego

Szlaki rowerowe

- Trasa Korczewska
- Trasa Nadbużańskich Grodzisk
- Szlak Rowerowy / Czeremcha - Siemiatycze
- Nadbużański Szlak Rowerowy
- Ścieżki rowerowe "Bug rajem dla turysty"

Źródło: www.bugrajem.eu

4.2. Walory antropogeniczne

Obszar gminy bogaty jest również w walory antropogeniczne, które w znacznej mierze skoncentrowane są w największym ośrodku turystycznym w Mielniku:

- Grodzisko wczesnośredniowieczne z XI-XII w. na Górze Zamkowej,
- Ruiny gotyckiego kościoła p.w. Trójcy Świętej z XVI w.,
- Murowana plebania z XVIII w.,
- Murowany kościół p.w. Przemienienia Pańskiego z lat 1913-1920,
- Murowana cerkiew p.w. Matki Boskiej Przczystej z 1825 r.,
- Drewniana cerkiew cmentarna p.w. Matki Boskiej Opiekuńczej z około 1770r.,
- Murowana bożnica z I połowy XIX w., obecnie dom mieszkalny i galeria,

- Kościół p.w. św. Trójcy (ruina) wzniesiony został na przełomie XIV i XV wieku,
- Kościół p.w. Świętej Trójcy (ruina),
- Dom zbudowany w II połowie XIX wieku - przylegający ścianą szczytową do młyna,

Warte obejrzenia są również:

- Ruiny kościoła zamkowego z XV wieku w Mielniku,
- Góra Zamkowa z ruinami kaplicy św. Aleksandra w Mielniku,
- Kopalnia kredy w Mielniku, skamieliny dawnego morza,
- Kościół w Niemirowie z lat 1780-90,
- Grodzisko w Niemirowie,
- Cmentarzysko z okresu kultury przeworskiej w Niemirowie,
- Kościół drewniany z Tokarach z 1935 roku,
- Cerkiew drewniana w Tokarach z 1912 roku,
- Kurhany z ok. III w. n.e. w Maćkowiczach i Osłowie,
- Młyny, kaplice oraz domostwa z XIX i XX wieku,
- Starorzecza Bugu w Niemirowie, Sutnie, Wajkowie, Mielniku.
- Święta Góra Grabarka.

Niezwykle ciekawym punktem na mapie Gminy jest Ośrodek Dziejów Ziemi Mielnickiej, a w nim stałe ekspozycje, czyli wystawa prac (największa w Polsce) Henryka Musiałowicza oraz ekspozycja scenografii i kostiumów z ekranizacji m.in. "Trylogii" H. Sienkiewicza, w reż. Jerzego Hofmana.

4.3. Atrakcje kulturalne

Gmina Mielnik jest gospodarzem wielu corocznych imprez, które z każdym rokiem cieszą się coraz większym zainteresowaniem społeczności:

- Dni Mielnika (zwyczajowo ostatni weekend czerwca każdego roku);
- Ogólnopolskie Zawody Wędkarskie o Puchar Przewodniczącego NSZZ Solidarność;
- Ogólnopolskie Prezentacje Kultury Mniejszości Narodowych - Muzyczne Dialogi nad Bugiem (zwyczajowo pierwszy weekend sierpnia). Jest to forum międzynarodowej prezentacji folkloru ludowego, muzyki i pieśni różnych narodów. Ma ona na celu kultywowanie tradycji i zaprezentowanie kultur innych mniejszości narodowościowych i etnicznych zamieszkujących całą Polskę;
- imprezy organizowane na terenie poszczególnych miejscowości przez rady sołectek oraz Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Mielniku.

4.4. Baza rekreacyjna i turystyczna:

W Gminie Mielnik znajduje się świetnie rozwinięta baza sportowa:

- 1) pełnowymiarowe boisko piłkarskie do piłki nożnej wraz z boiskiem treningowym,
- 2) zespół boisk ORLIK,
- 3) boiska do gry w piłkę siatkową, w tym plażową,
- 4) siłownie zewnętrzne,
- 5) place zabaw dla dzieci (w większości miejscowości gminnych),
- 6) park linowy,
- 7) trasy rowerowe, piesze, nart biegowych,
- 8) hala sportowa,

Na obszarze gminy Mielnik funkcjonują również:

- 1) wieża widokowa w Mielniku,
- 2) taras widokowy na kopalnię kredy w Mielniku,
- 3) punkty widokowe na Górze Zamkowej w Mielniku oraz rezerwacie przyrody „Uszeście”,

Na terenie Gminy Mielnik funkcjonują również wypożyczalnie kajaków, rowerów, gokartów, nart biegowych, firmy transportowe, w tym świadczące usługi transportu osób.

4.3. Baza noclegowa

Baza noclegowa stanowi ważny element zagospodarowania turystycznego. Usługi noclegowe należą do podstawowych usług turystycznych, bowiem umożliwiają turystom przebywanie poza stałym miejscem zamieszkania dłużej niż jeden dzień.

Obiekty noclegowe warunkują w dużym zakresie liczbę i długość pobytów turystycznych, a tym samym rozwój pozostałych komplementarnych usług turystycznych. Liczbę miejsc noclegowych w obiektach noclegowych uznano więc, za podstawowy wskaźnik informujący o intensywności zagospodarowania turystycznego, gdyż jest ona na ogół skorelowana z pozostałymi usługami turystycznymi i uzupełniającymi.

Na obszarze gminy Mielnik funkcjonują obiekty noclegowe całoroczne, obiekty sezonowe, pola namiotowe oraz gospodarstwa agroturystyczne, m.in.:

- Ośrodek Wypoczynkowy „U Floriana” w Mielniku (całoroczny), oferujący 30 miejsc noclegowych w pokojach 1, 2, 3 i 4 osobowych;
- F.H-U "Panorama" Marcin Kopciewski w Mielniku (całoroczny), oferujący 43 miejsc noclegowych w pokojach 1, 2 i 3 osobowych;
- Samorządowy Ośrodek Wypoczynkowy, w którym znajduje się 21 miejsc noclegowych w domkach kempingowych (sezonowo);
  - Apart-hostel „Korolówka” w Mielniku (całoroczny), oferujący 43 miejsca noclegowe,
- Pole namiotowe "Głogi" w rezerwacie przyrodniczo-krajobrazowym „Głogi: w odległości 500 m. od rzeki Bug. Pole namiotowe oddalone jest od centrum Mielnika w odległości 1 km, oferujące 10 miejsc namiotowych i 3 miejsca campingowe.
- Pole namiotowe „Topolina”
- Kwatery agroturystyczne:

Samodzielne jednostki mieszkaniowe :

"Wiórkowa Chata" - Aleksandra Tobota, Mielnik;

Krajewska Apolonia – Sutno;

Dmitruk Janina i Jan – Mielnik;

Gospodarstwo Agroturystyczne „Flisak” Aleksandra Kudelska, Mielnik;

Boratyńska Alicja – Mielnik

Pokoje gościnne:

Remesz Andrzej, Homoty;

Dom na Werhurnie - Gospodarstwo Agroturystyczne Śnieżko Elżbieta i Jerzy, Mielnik;

Dacewicz Leokadia, Mielnik.;

Iwanowska Maria, Mielnik;

Juzefowicz Mirosław; Mielnik;

Kędziora Klaudia, Mielnik;

Wysocka Irena, Mielnik;

Zwierzyńska Krystyna, Mielnik;

Julia - Ostapkowicz Grażyna, Osłowo;

Cztery Pory Roku, Osłowo;

Pogrebniak Dariusz, Radziwiłłówka;

Sawczuk Mirosław, Mielnik;

Biorąc pod uwagę fakt, że turyści oczekują szerokiej gamy typów zakwaterowania, nawet w rejonach wiejskich, baza noclegowa gminy Mielnik jest stosunkowo dobrze rozwinięta. Koszt miejsc noclegowych zawiera się w szorym przedziale cenowym, a w każdym typie zakwaterowania jest odpowiedni poziom wygód.

4.4 . Baza gastronomiczna

Baza żywieniowa w gminie, w porównaniu z noclegową, jest bardzo słabo rozwinięta. Jednak dotychczas dostosowuje się ona dość dobrze do istniejącego popytu.

Możliwości rozwoju turystyki na tym terenie mogą sprzyjać wzrostowi liczby lokali gastronomicznych. Powstawanie nowych gospodarstw agroturystycznych i ekoturystycznych na pewno powiązane będzie z rozwojem gastronomii i tworzeniem nowych sposobów zapewnienia turystom pożywienia. Duże nadzieje wiązać można z produkcją żywności ekologicznej.

Na terenie gminy funkcjonują następujące punkty gastronomiczne:

- Restauracja „Panorama” (obiekt całoroczny)
- Restauracja "Nowa Wczasowa" (obiekt całoroczny)
- "Tawerna Przystań" (obiekt sezonowy)

5. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

A. Infrastruktura społeczna

1) Mieszkalnictwo

Przedstawione poniżej dane świadczą o całkowitym zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych w gminie Mielnik.

Tabela. Zasoby mieszkaniowe w gminie Mielnik w 2014 roku

ZASOBY MIESZKANIOWE	Jednostka miary	2014 r.
Zasoby mieszkaniowe gmin (komunalne)		
mieszkania socjalne	-	3
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	84
Zasoby mieszkaniowe		
mieszkania	-	1338
izby	-	5643
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	103113
Budynki mieszkalne w gminie	-	1254
Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne		
wodociąg	-	1145
ustęp splukiwany	-	908
łazienka	-	870
centralne ogrzewanie	-	626
gaz sieciowy	-	166
kanalizacja	SZT.	356
Mieszkania wyposażone w instalacje - w % ogółu mieszkań		
wodociąg	%	85,6
łazienka	%	65,0
centralne ogrzewanie	%	46,8
Zasoby mieszkaniowe - wskaźniki		
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	m ²	77,1
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	m ²	40,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Regionalnych GUS

2) Ochrona zdrowia

W Gminie Mielnik funkcjonuje jeden Gminny Ośrodek Zdrowia (w strukturze SP ZOZ Siemiatycze) zatrudniający 1 lekarza rodzinnego, 1 dentystę i 3 pielęgniarki. W 2014 roku Gminny Ośrodek Zdrowia udzielił 6911 porad z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej.

Ponadpodstawową opiekę zdrowotną nad mieszkańcami gminy oferuje SP ZOZ wraz ze szpitalem powiatowym w Siemiatyczach.

3) Edukacja

Gmina Mielnik jest organem prowadzącym dla przedszkola, szkoły podstawowej oraz gimnazjum – wchodzących w skład Zespołu Szkół im. Unii Mielnickiej w Mielniku.

Tabela. Edukacja w latach 2012-2015

Edukacja	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Przedszkola	1	1	1
Miejsca w przedszkolach	50	55	50
Dzieci w przedszkolach	47	53	45
Szkoły podstawowe	1	1	1
Uczniowie szkół podstawowych	107	103	109
Szkoły gimnazjalne	1	1	1
Uczniowie szkół gimnazjalnych	55	45	44

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS

Ludność gminy Mielnik według edukacyjnych grup wieku w 2014 r.:

- 0-2 lata – 51 osób
- 3-6 lat – 59 osób
- 7-12 lat – 129 osoby
- 13-15 lat – 59 osób

4) Kultura

W gminie Mielnik działalność w zakresie kultury prowadzą:

- 1) Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Mielniku,
- 2) Gminna Biblioteka Publiczna w Mielniku,
- 3) Stowarzyszenia działające na terenie gminy.

W struktury Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji w Mielniku wchodzi również:

- a) Ośrodek Dziejów Ziemi Mielnickiej – Muzeum w Mielniku,
- b) Punkt Informacji Turystycznej,
- c) Wiejski Dom Kultury, Sportu i Rekreacji w Wilanowie.

Przy Gminnym Ośrodku Kultury, Sportu i Rekreacji w Mielniku działają również cztery amatorskie zespoły śpiewacze. Są to:

- „Nowina” z Moszczony Królewskiej
- „Wrzosi” z Wilanowa
- „Krynica” z Radziwiłłówki
- „Mielniczanie” z Mielnika

Gminna Biblioteka Publiczna w Mielniku

W roku 2015 w rankingu bibliotek z gmin wiejskich, miejsko-wiejskich i małych miast (do 15 tys.), tworzonym przez Instytut Książki i dziennik "Rzeczpospolita", nagradzających samorządy najbardziej zaangażowane w kulturalny rozwój swojej gminy, Gmina Mielnik zajęła drugie miejsce w województwie podlaskim.

B. Infrastruktura techniczna

1) Drogi

Przez teren gminy Mielnik przebiega sieć dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych. Najważniejszy szlak komunikacyjny łączy gminę z miastem powiatowym Siemiatycze i z drogą krajową nr 19 Białystok – Lublin.

Tabela. Drogi gminne na terenie gminy Mielnik w km

Lp	Nr drogi	Przebieg drogi	Długość [km]	rodzaj nawierzchni
1.	109591 B	Radziwiłłówka - Oksiatycze	6,000	4,990 – bitumiczna 1,910 – żwirowa
2.	109618 B	Adamowo – granica gminy (Werpol)	3,000	3,000 – żwirowa
3.	109592 B	Adamowo - Wilanowo	5,000	5,000 – bitumiczna
4.	109593 B	Kol. Maćkowicze – droga powiatowa nr 1781 B	1,430	1,110 – pow. utrwalona 0,320 - żwirowa
5.	109594 B	Oślowo – Moszczona Królewska	2,800	2,800 – gruntowa
6.	109595 B	Droga gminna nr 109594 B - Radziwiłłówka	1,870	1,870 – gruntowa
7.	109596 B	Grabowiec – droga powiatowa nr 1784 B	0,950	0,950 – żwirowa
8.	109597 B	Droga powiatowa nr 1781 B – droga powiatowa nr 1785 B	3,500	3,500 - żwirowa
9.	109598 B	Wajków - Sutno	2,750	2,750 – żwirowa
10.	109599 B	Sutno - Metna	4,400	4,400 – gruntowa
11.	109600 B	Niemirów - Koterka	7,900	7,900 – gruntowa
Ulice w miejscowości Mielnik				
12.	109605 B	Duboisa	0,300	0,300 – pow. utrwalona
13.	109606 B	Sadowa	1,010	1,010 – bitumiczna
14.	109607 B	Polna	1,150	0,450 – bitumiczna 0,700 – gruntowa
15.	109608 B	Piaskowa	0,540	0,540 – bitumiczna
16.	109609 B	Górna	0,320	0,320 – gruntowa
17.	109610 B	Bugowa	0,340	0,340 – pow. utrw.
18.	109611 B	Popław	0,520	0,340 – gruntowa 0,097 – kostka 0,083 - bitumiczna
19.	109612 B	Zamkowa	0,270	0,270 – gruntowa
20.	109613 B	Zaszkolna	0,400	0,100 – kostka br. 0,300 - gruntowa
21.	109614 B	Plac Kościuszki	0,240	0,240 – pow. utrw.
22.	109615 B	Biała	1,960	1,500 – brukowa 0,460 – gruntowa
23.	109616 B	Zamiejska	0,410	0,300 – kostka br. 0,110 - gruntowa
24.	109617 B	Mostowa	0,750	0,200 – bitumiczna 0,550 – kostka br.
Ulice w miejscowości Niemirów				
25.	109601 B	Zamkowa	0,600	0,600 – pow. utrw.
26.	109602 B	Szpitalna	0,700	0,700 – pow. utrw.
27.	109603 B	Cmentarna	0,550	0,550 – pow. utrw.
28.	109604 B	Plac Wyzwolenia	0,375	0,375 – pow. utrw.

Źródło: Opracowanie własne

2) Sieć energetyczna

Źródłem zasilania w energię elektryczną gminy jest stacja transformatorowo-rozdzielcza RPZ 110/15 kV w m. Siemiatycze. Istniejące źródło zasilania w pełni pokrywa zapotrzebowanie mocy i energii elektrycznej gminy. Pracując w układzie dwustronnego zasilania zapewnia duży stopień pewności dostaw energii elektrycznej.

Na obszarze gminy Mielnik zlokalizowana jest stacja transformatorowo-rozdzielcza RPZ 110/15 kV we wsi Adamowo, której właścicielem jest Przedsiębiorstwo Eksploatacji Rurociągów Naftowych „Przyjaźń” S.A. i pracuje na potrzeby tegoż przedsiębiorstwa.

3) Gospodarka odpadami stałymi

Obecnie na terenie gminy nie ma ani jednego czynnego wysypiska śmieci. W grudniu 2010r. jako ostatnie zostało zlikwidowane gminne wysypisko w Mielniku.

Zgodę na prowadzenie działalności w zakresie odbioru odpadów stałych na terenie gminy mają: MPO Sp. z o.o. ; Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. ; Czyścioch Sp. z o.o. ; MPK Pure Home Sp. z o.o. Sp. Komandytowa ; Przedsiębiorstwo Usługowo-Asenizacyjne Astwa Sp. z o.o. ; Mobilna Obsługa Przedsiębiorstw J. Tarachóń. Wskazane firmy na chwilę obecną wpisane są do rejestru działalności regulowanej Gminy Mielnik.

Na terenie gminy istnieje 1 dzikie wysypisko śmieci, które nie zostało jeszcze zrekultywowane, o powierzchni 2 tys. m².

Tabela. Odpady komunalne w gminie Mielnik w 2014 roku

	Jednostka miary	2014 r.
Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku		
ogółem	t	191,61
ogółem na 1 mieszkańca	kg	75,1
z gospodarstw domowych	t	162,90
odpady z gospodarstw domowych przypadające na 1 mieszkańca	kg	63,8
jednostki odbierające odpady w badanym roku wg obszaru działalności	szt.	2
Dziki wysypiska		
powierzchnia istniejących	m ²	2000
istniejące (zrekultywowane)	szt.	1
dziki wysypiska na 100 km ² powierzchni ogółem	szt.	0,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Regionalnych GUS

4) Wodociąg, kanalizacja, sieć gazowa

Na koniec 2014 roku długość sieci wodociągowej wynosiła 83,0 km, a liczba przyłączy do sieci wodociągowej – 1124. Wynika z tego, że gmina została zwodociągowana w 93,3%.

W 2014 roku wybudowano sieć kanalizacji sanitarnej w Osłowie o długości 2,273 km, którą oddano do użytkowania w 2015 r. W latach 2012-2015 wybudowano część sieci kanalizacyjnej w Mielniku o długości 14,38.

Długość sieci gazowej wynosiła 32,45 m, a ilość przyłączy – 65, w tym do budynków mieszkalnych 59. Z sieci gazowej korzysta obecnie 333 mieszkańców gminy.

Szczegółowe dane dotyczące długości sieci zestawiono w tabeli poniżej.

Tabela. Długość sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej w gminie Mielnik

	Jednostka miary	Ilość
Wodociągi		
długość czynnej sieci rozdzielczej	km	83,0
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1124
woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	58,9
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	2373

zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca	m ³	23,1
Kanalizacja w Mielniku (budowana w latach 2012-2015 - nie oddana jeszcze do użytku)		
długość wybudowanej sieci	km	14,380
ilość przyłączy do budynków ogółem	szt.	356
Kanalizacja w Osłowie (oddana do użytkowania w 2015)		
długość wybudowanej sieci	km	2,273
ilość przyłączy do budynków ogółem	szt.	20
Sieć gazowa		
długość czynnej sieci ogółem	km	32,45
długość czynnej sieci przesyłowej	km	28,09
długość czynnej sieci rozdzielczej	km	4,356
czynne przyłącza do budynków ogółem	szt.	65
czynne przyłącza do budynków mieszkalnych	szt.	59
odbiorcy gazu	gosp.	175
zużycie gazu	tys.m ³	139,1
zużycie gazu	MWh	1526,1
ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	333

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Regionalnych GUS

Na terenie gminy Mielnik działają trzy oczyszczalnie ścieków: komunalna gminna, komunalna należąca do PERN w Adamowie (obsługuje osiedle mieszkalne) i oczyszczalnia ścieków przemysłowych PERN w Adamowie.

Tabela. Zużycie wody w gminie Mielnik

	Jednostka miary	2014 r.
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku		
ogółem	dam ³	84,2
ogółem w hm ³	hm ³	0,1
przemysł	dam ³	15
eksploatacja sieci wodociągowej	dam ³	69,2
eksploatacja sieci wodociągowej - gospodarstwa domowe	dam ³	58,9
udział przemysłu w zużyciu wody ogółem	%	17,8
zużycie wody na 1 mieszkańca	m ³	33,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Regionalnych GUS

5) Internet

Gmina Mielnik jest partnerem projektu sieci dystrybucyjnej pn. „Budowa nadbużańskiej szerokopasmowej sieci dystrybucyjnej - realizacja I i II etapu” realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2007-2013, Oś priorytetowa 4. Społeczeństwo informacyjne.

Projekt przewidywał budowę sieci dystrybucyjnej, dostępnej na równych zasadach dla wszystkich przedsiębiorców telekomunikacyjnych i zarządzanej przez niezależnego operatora nie prowadzącego działalności na rynku detalicznym. Sieć powstała na terenie 13 gmin powiatu siemiatyckiego, bielskiego oraz wysokomazowieckiego. Sieć wybudowana jest w następujących samorządach: Gmina Drohiczyn, Gmina Ciechanowiec, Gmina Dziadkowice, Gmina Grodzisk, Gmina Mielnik, Gmina Milejczyce, Gmina Nurzec - Stacja, Gmina Siemiatyże, Gmina Perlejewo, Miasto Brańsk, Gmina Brańsk, Gmina Rudka. Projekt w części inwestycyjnej składał się z następujących elementów:

- Budowa infrastruktury światłowodowej.
- Dostawa, instalacja, uruchomienie światłowodowych urządzeń aktywnych.
- Dostawa, instalacja, uruchomienie Publicznych Punktów Dostępu do Internetu (PIAP).
- Dostawa, instalacja i uruchomienie Centrum Nadzoru Sieci.

Cele bezpośrednie określone dla realizacji projektu:

1. Stworzenie warunków dostępu do Internetu szerokopasmowego poprzez budowę szerokopasmowej sieci dystrybucyjnej.

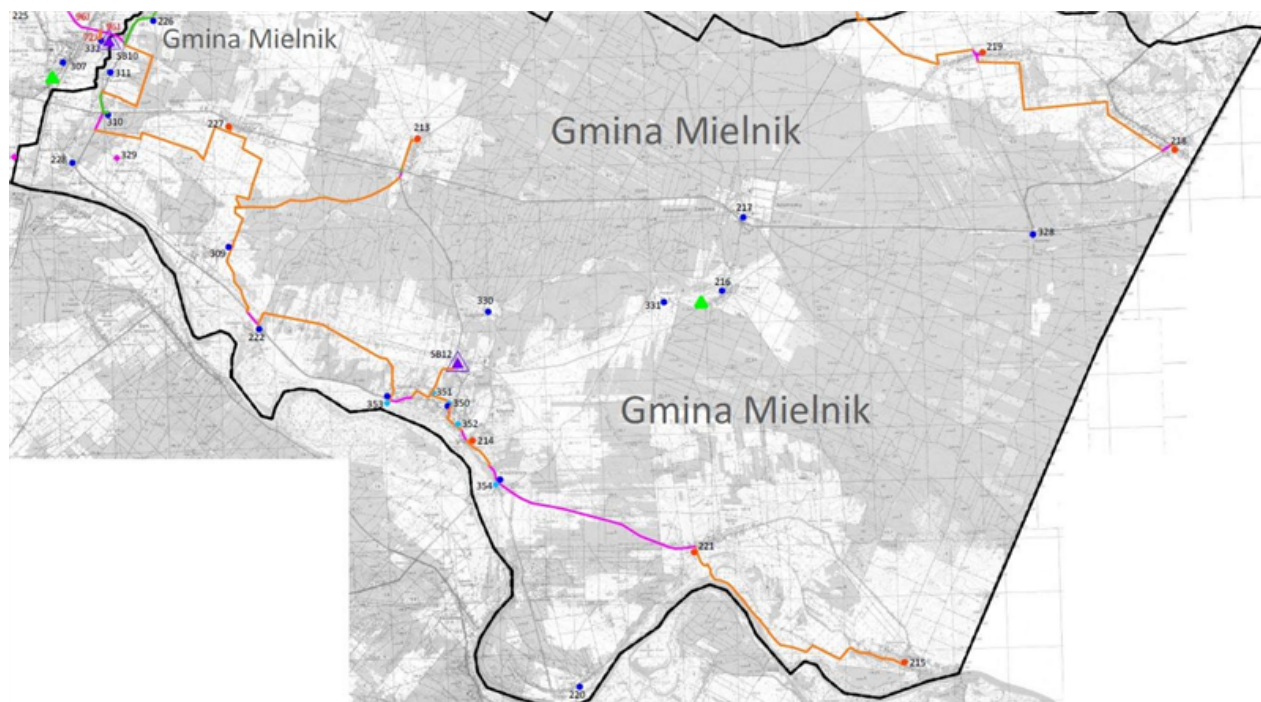
2. Poprawa warunków dostępu do Internetu poprzez utworzenie Publicznych Punktów dostępu do Internetu (bezpłatne korzystanie).

3. Poprawa poziomu życia mieszkańców i aktywizacja społeczności lokalnych poprzez włączenie w globalną sieć.

4. Aktywizacja zawodowa (ułatwienie aktywności osób niepełnosprawnych oraz wzrost perspektyw w ich dostępie do pracy poprzez wzrost możliwości świadczenia telepracy).

5. Podniesienie poziomu edukacji.

Mapa: Schemat przebiegu sieci NSSD

Źródło: www.nssd.pl

III. ANALIZA UWARUNKOWAŃ ROZWOJOWYCH (SWOT) GMINY MIELNIK

1. Mocne strony

- bogata historia terenu,
- bogate dziedzictwo kulturowe, które może służyć jako atrakcja turystyczna i znak szczególny Gminy,
- czyste i mało zmienione działalnością człowieka środowisko naturalne,
- różnorodność biologiczna terenu,
- interesujące walory przyrodniczo-krajobrazowe, w tym występowanie terenów chronionych,
- występowanie naturalnych złóż kredy,
- dobre warunki do rozwoju turystyki aktywnej oraz transgranicznej,
- włączenie terenu Gminy w zintegrowany system internetowy,
- konsekwentne modernizowanie i rozbudowywanie infrastruktury technicznej,
- rosnące zaangażowanie w kształtowanie polityki promocyjnej Gminy,
- wysokie dochody budżetowe gminy Mielnik,
- duża lesistość Gminy Mielnik (65 % wg danych GUS z 2015 r.),

- malownicze położenie w dolinie rzeki Bug,
- dobrze rozwinięta baza turystyczna i sportowo-rekreacyjna,

Słabe strony

- stopniowe wyludnianie się terenów,
- starzenie się społeczeństwa Gminy,
- migracja młodzieży do miast,
- braki w infrastrukturze (braki kanalizacji w miejscowościach poza Mielnikiem i Osłowem, niezadawalający stan dróg),
- słaba kondycja instytucji otoczenia rolnictwa,
- brak szkolnictwa średniego,
- rozdrobnienie struktury agrarnej,
- niski poziom dochodów z gospodarstw rolnych,
- brak rozwiniętego przetwórstwa rolno-spożywczego na terenie Gminy,
- duża odległość od większych ośrodków miejskich i usług wyższych.

Szanse

- położenie geograficzne – bezpośrednia styczność ze wschodnią granicą Unii Europejskiej (perspektywa utworzenia międzynarodowego przejścia granicznego w miejscowości Koterka, przejście graniczne Polska – Białoruś)
- korzystne warunki do rozwoju rolnictwa i turystyki ekologicznej,
- korzystne warunki do rozwoju agroturystyki,
- atrakcyjne położenie w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki Bug,
- tworzenie wszechstronnych kierunków do rozwoju turystyki,
- rozbudowa infrastruktury technicznej,
- nabycie statusu gminy uzdrowskiej,
- inwestycja w źródła wód zmineralizowanych,
- członkostwo w Związku Gmin Regionu Puszczy Białowieskiej,
- członkostwo w Stowarzyszeniu Tygiel Doliny Bugu,
- członkostwo w Podlaskiej Organizacji Turystycznej,
- członkostwo w Podlaskim Stowarzyszeniu Gmin Wiejskich,
- możliwości wykorzystania funduszy zewnętrznych na dofinansowanie planowanych do realizacji inwestycji ze środków krajowych i zagranicznych,
- rozwój współpracy międzynarodowej w ramach regionu.

Zagrożenia

- trudne perspektywy rozwoju produkcji rolnej oraz niska opłacalność tej produkcji,
- zmniejszający się popyt na produkty rolne, niskie ceny tych produktów,
- wysokie koszty utrzymania oświaty,
- częste zmiany przepisów prawnych,
- utrzymujące się niekorzystne tendencje demograficzne,
- wysoka cena kapitału,
- nadmierny fiskalizm w polityce gospodarczej państwa,

- słaba kondycja instytucji zajmujących się rozwojem obszarów wiejskich,
- brak dogodnych połączeń komunikacyjnych z większymi ośrodkami miejskimi.

IV. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ

1. BUDOWA KANALIZACJI W MIELNIKU – III ETAP

CEL: Zachowanie dziedzictwa środowiska naturalnego poprzez inwestycje infrastrukturalne zmniejszające negatywne skutki rozwoju cywilizacyjnego, poprawa konkurencyjności podmiotów gospodarczych poprzez uregulowanie gospodarki ściekowej. Wypełnienie wymogów dla uzyskania statusu uzdrowiska lub obszaru ochrony uzdrowiskowej dla Mielnika.

2. MODERNIZACJA SIECI WODOCIĄGOWEJ W MIELNIKU

CEL: Usprawnienie działania sieci wodociągowej oraz ujęć wody a także poprawa jakości wody użytkowej.

3. UZBROJENIE TERENU DZIAŁEK NR 5196/70 I 5196/69 POD KĄTEM INWESTYCJI SANATORYJNYCH, WYKONANIE ODWIERTU W CELU ZBADANIA JAKOŚCI WÓD PODZIEMNYCH.

CEL: Uzyskanie statusu miejscowości uzdrowiskowej, pozyskanie inwestora

4. REMONT DROGI GMINNEJ NR 109615B (ul. Biała) W MIELNIKU

CEL: Rozwój lokalnej przedsiębiorczości w tym poprawa warunków funkcjonowania kopalni kredy oraz warunków życia mieszkańców miejscowości Mielnik poprzez przebudowę 0,525 km brukowanej drogi.

Inwestycja jest niezmiernie ważna do realizacji ze względu na bardzo zły stan drogi oraz jej istotne znaczenie dla funkcjonowania lokalnej społeczności oraz rozwoju przedsiębiorczości. Planuje się realizację w latach 2016-2017. Gmina Mielnik jest w posiadaniu dokumentacji projektowej oraz pozwolenia na budowę.

4a. BUDOWA/REMONT POZOSTAŁYCH ULIC W MIELNIKU: TARASOWEJ, GÓRNEJ, ZASZKOLNEJ, STANISŁAWA DUBOIS, STARY TRAKT, BUGOWEJ, PLAC KOŚCIUSZKI, PIASKOWEJ, MIODOWEJ.

CEL: Podniesienie standardu życia mieszkańców gminy i warunków konkurencyjności podmiotów gospodarczych działających w gminie poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury technicznej, polepszenie płynności jazdy i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz dojazdu do nieruchomości

5. NAPRAWA DRÓG GMINNYCH, NAPRAWA DRÓG I ULIC W MIEJSCACH GDZIE BUDOWANA BYŁA KANALIZACJA W LATACH 2012-2015

CEL: Podniesienie standardu życia mieszkańców poprzez naprawę dróg oraz poprawa atrakcyjności turystycznej miejscowości.

6. ZAGOSPODAROWANIE ZBIORNIKA WODNEGO – RUBINEK W MIELNIKU

CEL: Stworzenie przyjaznego, atrakcyjnego miejsca sprzyjającego rekreacji wodnej i rozwojowi turystyki w Mielniku (plaża, pole biwakowe)

Planowane dofinansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich poprzez Lokalną Grupę Działania Tygiel Doliny Bugu

7. ZACHOWANIE DZIEDZICTWA KULTUROWEGO MIEJSCOWOŚCI MIELNIK, REALIZOWANE POPRZEZ KONSERWACJĘ I REWALORYZACJĘ ZABYTKÓW NIERUCHOMYCH I RUCHOMYCH ORAZ ICH UDOSTĘPNIANIE NA CELE PUBLICZNE W TYM MIĘDZY INNYMI:

7.1. Prace konserwatorskie na zabytku – ruinach kościoła w Mielniku w celu zabezpieczenia ruin przed niszczeniem oraz udostępnienia go turystom.

7.2. Dbanie o zachowanie stanu zabytkowego układu przestrzennego miejscowości Mielnik.

8. ROZBUDOWA I MODERNIZACJA LINII OŚWIETLENIOWYCH W MIELNIKU

CEL: Poprawa warunków życia mieszkańców oraz poprawa atrakcyjności miejscowości poprzez modernizację i rozbudowę linii oświetleniowej w Mielniku.

9. ZAGOSPODAROWANIE RYNKU W MIELNIKU, MODERNIZACJA, KONSERWACJA, NASADZENIA

CEL: Poprawa atrakcyjności rynku w Mielniku poprzez jego zagospodarowanie, modernizację samego rynku oraz jego otoczenia (w tym dróg i chodników), konserwację istniejącej infrastruktury oraz dbanie o zieleni i nasadzenia nowych elementów.

10. POPRAWA STANU ŚRODOWISKA NATURALNEGO POPRZEZ INWESTYCJE W OZE.

CEL: Zachowanie walorów naturalnych terenów nadbużańskich poprzez dbanie o stan środowiska naturalnego - zwiększające atrakcyjność terenów Mielnickich

10.1. Montaż paneli fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej oraz prywatnych

10.2. Montaż paneli solarnych na budynkach użyteczności publicznej oraz prywatnych – kontynuacja

11. ZAGOSPODAROWANIE, BUDOWA INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ.

11.1. uruchomienie szlaku turystycznego: Szlak Bunkrów – Kły Mołotowa w Moszczonie Królewskiej

CEL: Stworzenie szlaku turystycznego – żywej historii z wykorzystaniem 14 świetnie zachowanych bunkrów z okresu II Wojny Światowej w Moszczonie Królewskiej w powiązaniu z działalnością Ośrodka Dziejów Ziemi Mielnickiej w Mielniku.

11.2. Budowa przystani wodnej na rzece Bug

CEL: poprawa warunków turystyczno-rekreacyjnych miejscowości poprzez wykorzystanie potencjału rzeki Bug.